

AZ ERKÖLCSRENDÉSZET.

Írta: MELLERNÉ-MISKOLCZY EUGÉNIA.

A nagylelkű, a dicső emlékű Mrs. Buttler, mikor egyetlen gyermekét kis leányát elvesztette, nem merült el önző fájdalmába, hanem magáévá téve a milliónyi szerencsétlen anyák gyászát, segítségükre sietett. Mi, önző magyar anyák, midőn elolvastuk a kis Mandel Róza szomorú esetét, védő, oltalmazó karunkat saját gyerme-

* A norvég nők politikai jogaiban is kifejezésre jut a háziasszonyi munkának ez az értékelése. L. lapunk júliusi számát. A szerk.

künk felé nyújtottuk, talán először ébredve borzalommal annak tudatára, hogy mindez bizony ép úgy megeshetik bármikor bármelyikünk gyermekével, hűgával.

Serdületlen, vézna, egyszerűen öltözött kis leány kijön este fáradtan a varrónkolából; lassan tart hazafelé, a zárt műhely légköre után jól esik a friss levegő. Az utcasarkon megáll egy bolt kirakata előtt, bámulja a színes virágokat, az áttört lenge szöveteket, melyeket avval a géppel hímeztek, mellyel ő napról-napra tűzi az unalmas, végnélküli varrásokat, örökösen, egyformán. Hirtelen megragadják vaskos kézzel és igazolásra szólítják fel. Biz ő nem párbajhős, nem tagja sem a Park-klubnak, de még csak az Országos Casinónak sem, névjegyeket nem hord magánál és még eddig kivándorlási okmányokat sem — idővel megszerzi még azokat is. — Tehát nem tudja magát igazolni; nos hát, akkor egyszerűen bekísérik és miután a képtelenségen elhül, elszörnyűködik, ellenkezik, a felháborodott férfi két más segítő társat hí, azután erőszakkal cipelik, tuszkolják.

Rendőrtiszt kihallgatja: gyanakvó, furfangos kérdésekre kell felelnie, mi egészen elveszi a bátorságát, józanágát. Hebegő, tétova, zavaros, remegő szavai arra készítetik a bölcs hivatalos közeget, hogy becsukassa. Jegyzőkönyvet is vettek fel az esetről, minden rendben van.

Beviszik egy szobába és rázárlják az ajtót. Húsz nő társaságába került; kifestett, lompos, cifra, szomorú alakok. Ha valamelyikükkel eddig szóba állt volna, az anyja otthon biztosan véresre veri. Most bizalmasan, sokszor érthetetlen tolvaj-nyelven szólnak hozzá, ő félelmében, irtózatában, szégyenében egy sarokba kuporog és keservesen zokog. Erre kitér a húsz leány szenvedélye, gúnyja, kicsúfolják, tanítgatják, szidják vegyesen; — hát minnek is jutott ide ez a kényes nebánsvirág, ha annyira különbnek érzi magát nálunknál?

A gyermek fél, hogy az eszét veszti, ájulás környékezi. De hát hogy történhetett ez? Hogy lépjen még a varrodába főnöke szeméi elé, társnői közé, hogy ilyen gyalázat érte. És szülei hol keresik most, milyen éjszakát tölthetnek azok is?

Az igazságszolgáltatás nevében megint kiölték egy naiv emberből az emberi igazságba vetett hitet.

Reggelre bevetődik egy rendőr, kinek rimánkodik, hívná el szüleit. A hatalmas úr megvetően vállat vonva mondja: „Vannak is neked szüleid!”

Ezzel a leányka utolsó reménysege elveszett és a tébolyhoz közel jut a megfoghatatlan törtéteken való töprengésében.

Bejönnek érte és elviszik egy vakítóan fenséges alak, az aranycsillagos rendőrtisztviselő elé. Jósága mérhetetlen, szinte maga a gondviselés. Jóakaróan, bátorítóan megnyugtatóan mondja a kis tapasztalatlannak, hogy hiszen ártatlanságát bizonyíthatja megdönthetetlenül, kétségbevonhatatlanul. Világért sem akarná kényszeríteni, hiszen arra a rendeletek sem adják meg neki a jogot, de ha szabadulni akar, akkor meg fogják vizsgálni.

Mit is tehetne egyebet? Minden érzése, minden gondolata, minden idege, minden ösztöne fellázad ellene, de szabadulni akar, szabadulni minden áron. Akarni csak ezt tudja már, minden egyébbe belenyugszik, elbutulva, tehetetlenül. Eljön tehát a rendőrorvos és megvizsgálja. Kijelenti, hogy érintetlen, ártatlan, hogy gyermek.

Az újságok azt a szerény véleményt koczkáztatják meg, hogy „az erénycsőszködésben is elkelne egy kis mértéktartás, nehogy oly botrányos eset történjék”. Oly árnyalatú lapok, melyeknek politikai pártállása nem kötelezi őket a főkapitány kíméletére, ráolvassák, hogy vesszőparipája, az „erkölcsrendészet”. A detektíveket valósággal hajszojják és nem hisznek buzgóságukban, ha napjában vagy három leányt nem tudnak előállítani.

Tévednek, akik a hibát személyekhez kötik és a detektívek elcsapatását követelik. A hiba a rendszerben van. A míg rendőrileg engedélyezett, privilegiumos, reglementált prostituáltak vannak, ilyen botrányos esetek, fellázító meghurcoltatások mindig lesznek. Utóbbi időben Boda Dezső erkölcsremuralma alatt különösen sok esetet számlálnak.

Nemrégiben pl. egy magasabb állású miniszteri hivatalnok 18 éves leánya a budai várszínházban volt, egyedül, kíséret nélkül.

Az előadás hamarabb ért véget mint gondolták és az apa még nem érkezett meg, hogy mint előre megbeszélték volt, leányát haza kísérje. Ácsorogni nem akarva, a leány elindult hazafelé. A siklón, a hidon nyomában egy aszfaltbetyár, ki mind merészebbé és toladóbbá vált, míg a fiatal hölgy megunva az üldözést, rendőrhöz fordult. De ott termett a gyakorlott vadász és megcáfolva a panaszost, maga lép fel vádolón, azt állítva, hogy a kisasszony zaklatta őt, a szegény kis ártatlant. Mire a rendőr bekíséri — a hölgyet. Kétségbeesett apja a rendőrségen találta meg sok keresés után, éjfélkor, tarka társaságban.

Ma, a mikor a nők ezrei már munkájuk miatt is kell, hogy túltegyék magukat a középkori rendeleteken, melyek az esti órákban az utcákról eltiltották a nőket, ma napról-napra ismétlődnek a „rendőrség balfogásainak” elnevezett esetek. S ez a női nemet egészében mélyen sértő rendelet, amely ilyen balfogásokra ad alkalmat az egész női nem felháborodását kelti fel.

Nekünk asszonyoknak, anyáknak tiltakoznunk kell a rendőrség erkölcsbíráskodása ellen, mert ha nem vagyunk solidárisak felháborodásunkban, ha nem egyesítjük tiltakozásunkat a rendszer ellen, akkor magunk is bűnösök vagyunk a rendőrség túlkapásában, akkor számolnunk kell azzal, hogy egyszer majd a mi gyermekeinket is kétségbeesetten vonhatjuk ki a vizsgáló rendőrorvos kezei közül. És ha nem volnánk még egymással solidárisak lenni, ha nem fájna a társunkkal szemben elkövetett brutalitás, az önzés, saját gyermekeink féltése egyesítsen bennünket az erkölcsrendészet elleni harcban. Az igazi erkölcs nem a rendőrségi nevelés eredménye.